

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon 7221 8800
Fax 7262 6790
info@trafikstyrelsen.dk
www.trafikstyrelsen.dk

Notat

Sagsnr.: 2022-067011

Dato: 14-04-2023

Høringsnotat

Bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø på luftfartsområdet

1. Indledning

Trafikstyrelsen har den 24. februar 2023 sendt et udkast til "bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø på luftfartsområdet (herefter benævnt BPSYK)" i høring hos de i bilag 1 nævnte parter. Udkastet til bekendtgørelsen har tillige været offentliggjort på Høringsportalen.

Høringsfristen udløb den 24. marts 2023.

Følgende parter har ikke afgivet høringssvar: Arbejdsmiljørådet for Luftfart, Brancheforeningen Dansk luftfart, Cabin Attendants Union, Danish Airline Pilots Association, Danish Business Travel Association, Flyvebranchens Personaleunion, Grønlands Selvstyre, Dansk Metal, Dansk Industri, Dansk erhverv og Dansk Pilotforening.

Færøernes landsstyre har meddelt, at de ikke har bemærkninger.

Trafikstyrelsen har modtaget høringssvar fra Arbejdstilsynet og Erhvervsflyvningens Sammenslutning.

Trafikstyrelsen modtog efter høringsfristens udløb et samlet høringssvar fra Beskæftigelsesministeriet og Arbejdstilsynet, som indeholdte et supplerende høringssvar fra Arbejdstilsynet. Der vil i det følgende ikke blive yderligere kommenteret på det modtagne høringssvar. Det skal dog bemærkes, at høringssvaret ikke har givet Trafikstyrelsen anledning til at foretage ændringer i BPSYK.

I det følgende refereres og kommenteres hovedindholdet i de modtagne høringssvar opdelt efter relevante emner. Trafikstyrelsens kommentarer til de enkelte emner følger efter i kursiv.

2. Krav om, at arbejdsgiveren ved arbejdsrelateret vold i arbejdet skal yde bistand til at foretage en eventuel politianmeldelse af episoden

Arbejdstilsynet påpegede, at kravet i BPSYK § 31, som pålægger arbejdsgiveren at yde bistand med en eventuel politianmeldelse, har karakter af et metodepåbud. Arbejdstilsynet afholder sig som udgangspunkt fra at give metodepåbud, men har dog hjemmel til at give disse, dvs. at påbyde at virksomheden skal anvende en bestemt metode (metodepåbud).

Arbejdstilsynet anvender som udgangspunkt de såkaldte funktionspåbud, hvor virksomheden påbydes at bringe arbejdsmiljøet op på et forsvarligt niveau.

Kommentar:

Pågældende bemærkning har ikke givet Trafikstyrelsen anledning til at ændre BPSYK. Muligheden for at pålægge arbejdsgiveren en pligt til, at tilbyde besætningsmedlemmet bistand til at foretage en eventuel politianmeldelse af en arbejdsrelaterede voldsepisode, hvad enten hændelsen er opstået i arbejdstiden eller uden for arbejdstiden, er relevant på luft-

fartsområdet. Dette kan begrundes med, at arbejdet ofte udføres på destinationer i udlandet, hvor en eventuel anmeldelse kræver bistand i form af bl.a. tolke osv. Trafikstyrelsen finder det rimeligt, at operatørerne der har besluttet, at arbejdstageren skal være på destinationen, er forpligtede til at bidrage med at tilvejebringe bistand til en eventuel anmeldelse, uanset om hændelsen er opstået i - eller uden for arbejdstiden.

Det bemærkes tillige, at det er tale om et fortolkningsspørgsmål, som angår, hvorvidt, der er tale om et metodepåbud, da Trafikstyrelsen ikke stiller krav til, hvordan operatørerne fremskaffer assistance til en politianmeldelse. Det kan f.eks. være en lokal tolk, en medarbejder med de rette sprogkompetencer, eller hvis medarbejderen selv taler sproget eller en bisidder.

3. Ordvalget i §§ 25-26 og §31

Arbejdstilsynet finder, at ordvalget "eller" i § 25-26 samt § 31 kan medføre, at arbejdsgiveren og arbejdstageren udlægger versionerne forskelligt, og dermed kan der opstå tvivl om, i hvilke tilfælde de pågældende bestemmelser er gældende.

Kommentar:

De nævnte bemærkninger har medført, at Trafikstyrelsen har ændret i BPSYK. Trafikstyrelsen kan tilslutte sig arbejdstilsynets bemærkning om, at ordvalget i §§ 25-26 kan medføre uklarheder, idet ordvalget "arbejdsrelateret vold i arbejdet eller uden for arbejdstiden", kan skabe tvivlstilfælde om bestemmelseernes anvendelsesområde.

I §§ 25-26 er ordvalget "arbejdsrelateret vold i arbejdet eller uden for arbejdstiden" således ændret til "arbejdsrelateret vold i arbejdet og uden

for arbejdstiden”, for at undgå tvivlstilfælde. Det bliver dermed klarlagt, at bestemmelserne både finder anvendelse i arbejdstiden og uden for arbejdstiden. Medarbejderen skal således have samme assistance fra arbejdsgiveren, hvad enten voldsepisoden finder sted i eller uden for arbejdstiden. Af samme årsager har Trafikstyrelsen valgt at ændre ordvalget i §30 til ”arbejdsrelateret vold i arbejdet og uden for arbejdstiden”.

Trafikstyrelsen har valgt at fastholde ordlyden i § 31, idet det er hensigten, at bestemmelsen både finder anvendelse ved ”arbejdsrelateret vold i arbejdstiden eller uden for arbejdstiden”. I modsætning til §§ 25-26 er det relevant at understrege, at der i § 31 kan være tale om to individuelle situationer, nemlig en arbejdsrelateret voldsepisode indenfor arbejdstiden og en voldsepisode, der opstår udenfor arbejdstiden, men som er et resultat af arbejdet.

I § 31 findes det relevant at understrege, at arbejdsgiveren i begge situationer pålægges at sikre, at besætningsmedlemmet tilbydes bistand til at foretage en politianmeldelse.

4. Bekendtgørelsen er en formalisering af allerede gældende praksis

Erhvervsflyvningens Sammenslutning noterer, at BPSYK er en formalisering af allerede gældende praksis på arbejdsmiljøområdet i luftfarten, som skal gøre det lettere for arbejdsgivere og ansatte på luftfartsområdet at orientere sig om reglerne.

Selvom BPSYK er et udtryk for allerede gældende praksis på området, er Erhvervsflyvningens Sammenslutning ikke enige i Trafikstyrelsens udsagn om, at BPSYK ikke vil medføre nye krav til arbejdsgivere samt økonomiske og administrative konsekvenser.

Erhvervsflyvningens Sammenslutning påpeger, at implementeringen af BPSYK kan medføre nye arbejdsopgaver, idet den retter sig mod et nyt subjekt, i form af de ansatte på luftfartsområdet. Implementeringen af BPSYK kan dermed medføre et øget behov for økonomiske og administrative ressourcer for arbejdsgiverne.

Kommentar:

I 2009 udarbejdede Arbejds miljørådet for Luftfart vejledningen "Psykisk arbejdsmiljø og trivsel i luften", som blandt andet beskriver de væsentlige faktorer i det psykiske arbejdsmiljø for flyvende personale ved transport af passagerer og gods. Trafikstyrelsen har godkendt denne vejledning og Arbejdstilsynet har haft den til gennemsyn og fandt, at indholdet er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen.

Trafikstyrelsen har siden 2009 ført tilsyn med det psykiske arbejdsmiljø på luftfartsområdet med baggrund i ovennævnte vejledning. Reglerne i BPSYK er i overensstemmelse med 2009-vejledningen, hvorfor der med tilblivelsen af BPSYK ikke sker nogen nævneværdig ændring i den måde, Trafikstyrelsen fører tilsyn med det psykiske arbejdsmiljø på luftfartsområdet. Det eneste nye er, at der nu kan føres tilsyn med anmeldelsen af arbejdsrelaterede hændelser uden for arbejdstiden.

Det bemærkes tillige, at Trafikstyrelsen hidtil har haft mulighed for at give påbud vedrørende det psykiske arbejdsmiljø i kraft af § 9 i bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere.¹

Med implementeringen af BPSYK vil det blive nemmere for arbejdsgivere og ansatte på luftfartsområdet, at orientere sig om gældende regler.

¹ BEK nr.157 af 27/02/2018

Det er derfor Trafikstyrelsens vurdering, at implementeringen af BPSYK hverken medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for arbejdsgiverne, da reglerne er en forenkling af allerede gældende praksis på området.

Øvrige ændringer

Trafikstyrelsen har ud over ovennævnte ændringer foretaget enkelte præciserende ændringer, hovedsageligt af grammatisk karakter, i bekendtgørelsen i forhold til det udkast, der har været i høring.

Bilag 1

Arbejdsmiljørådet for Luftfart

Brancheforeningen Dansk Luftfart

Cabin Attendants Union

Danish Airline Pilots Association

Danish Business Travel Association

Erhvervsflyvningens Sammenslutning

Flyvebranchens Personaleunion

Færøernes Landsstyre

Grønlands Selvstyre

Beskæftigelsesministeriet

Arbejdstilsynet

Dansk Metal

Dansk Industri

Dansk Erhverv

Dansk Pilotforening